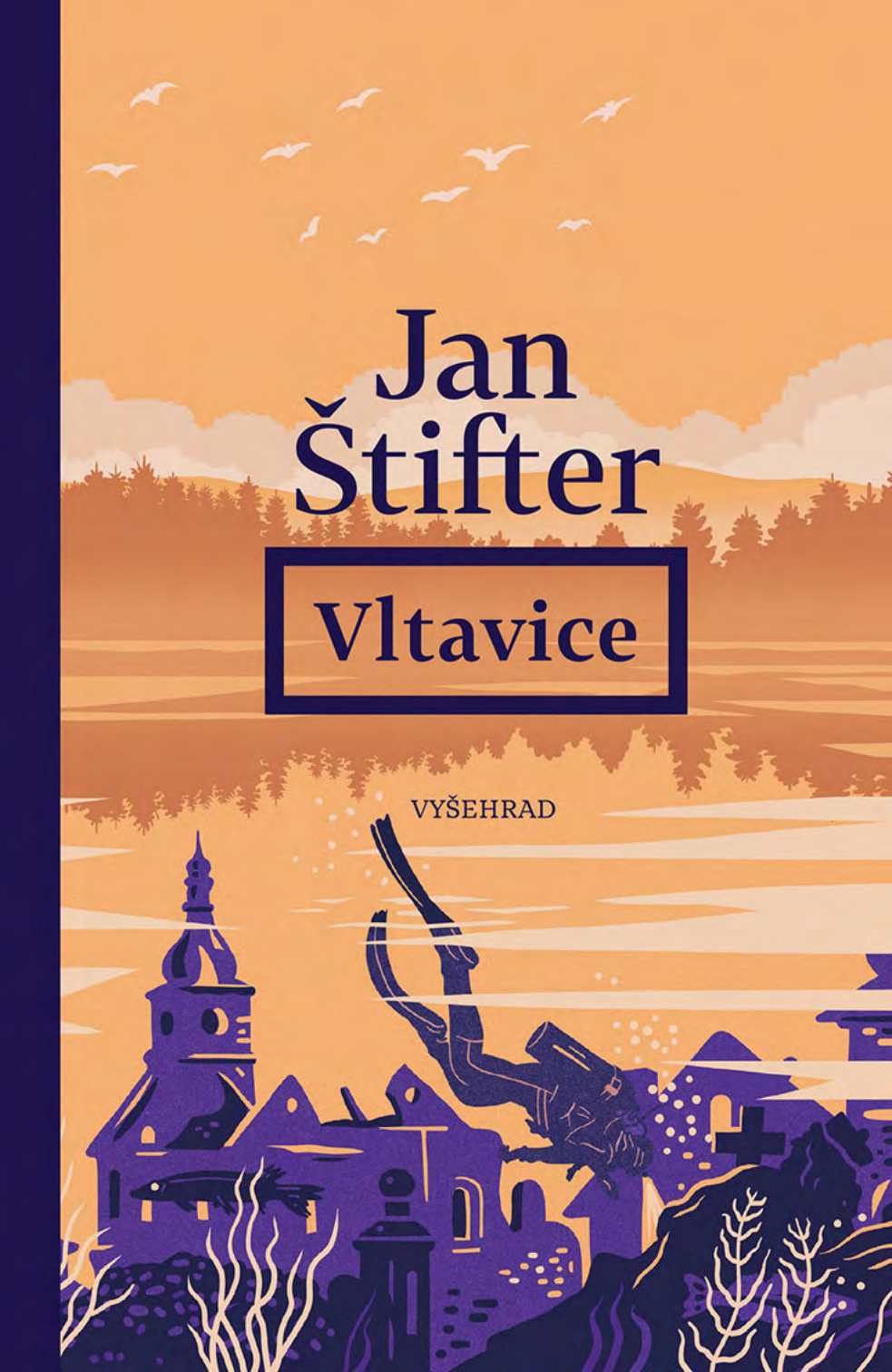

The background of the cover is a stylized illustration. The top half shows a warm orange sky with several white birds in flight. Below the sky is a dark orange silhouette of a forest. A horizontal band of lighter orange represents a river or a path. The bottom half of the cover features a dark purple silhouette of a town or castle. On the left, there is a prominent church tower with a dome. In the center, a large, dark, curved shape, possibly a dragon or a piece of wood, arches over the town. To the right, there is a cross on a hill. The overall style is graphic and minimalist, using a limited color palette of orange, purple, and white.

Jan Štifter

Vltavice

VYŠEHRAD

Vltavice

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.ivysehrad.cz
www.albatrosmedia.cz

Jan Štifter

Vltavice – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2026

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

CO ZŮSTÁVÁ,
KDYŽ MÍSTO ZMIZÍ
Z MAPY?

Jan
Štifter
Vltavice

A stylized, monochromatic illustration of a landscape. The top half shows a sky with several birds in flight. Below the sky is a line of dark, silhouetted trees. A river flows horizontally across the middle of the image. In the foreground, there are dark, silhouetted buildings, including a church with a tall spire. A large, dark, abstract shape, possibly a tree or a building, is prominent in the lower right. The overall style is graphic and minimalist.

Jan Štifter

Vltavice

VYŠEHRAD

© Jan Štifter, 2026
Illustrations © Jaromír Švejdík, 2026

ISBN tištěné verze 978-80-267-3473-4
ISBN e-knihy 978-80-267-3474-1 (1. zveřejnění, 2026) (ePDF)
ISBN e-knihy 978-80-267-3477-2 (1. zveřejnění, 2026) (epub)
ISBN e-knihy 978-80-267-3478-9 (1. zveřejnění, 2026) (mobi)

Dorovi.
A všem, jejichž dětský svět odpočívá
na dně Lipna.

Na mapě je zřetelně napsáno jméno Dolní Vltavice. To už ale není pravda. Vesnice dostala nové jméno – „demolice“. Je zbouraná. Stojí už jen jediný dům, bývalá škola, kde jsou zatím kanceláře. Ale až budete číst tyto řádky, nebude stát už možná ani ta. Dolní Vltavice, kterou znali všichni milovníci Šumavy, je jednou z obětí jezera.

Vladimír Michal: Tady začíná moře, 1958

ČÁST PRVNÍ

Dor

Sleduje fotografa jako motýla, který včera dopoledne vletěl do jeho světničky. Dor potichu přivřel okno, aby ta návštěva trvala co nejdéle – seděl na židli a odhadoval, jestli motýl bude narážet do skla, nebo ho spíš přivábí barvy z obrazu na stěně; se stejným nadšením teď pozoruje muže na ulici, který přijel do Dolní Vltavice pořídit pár snímků – pozoruje jeho kroky a zkouší uhodnout, jestli teď půjde doleva, nebo rovně, jestli ho budova kostela zaujme spíš z výšky, z rohu od krejčové, bednáře, nebo od kloboučníka, a v ten moment ucítí nutnost rozběhnout se ven a všechno mu říct – všechno, co ví, a volá na mámu, ať mu přijde otevřít, že se mu zase dělá špatně, a máma nejde, protože nesmí, a dobře ví, že Dor oknem pozoruje fotografa, a když mu je zle, stejně mu není pomoci.

Dor to zkouší, aby se dostal z baráku a mohl poskakovat kolem cizího chlapa.

Ale vážně nutně musí ven. Otevře okno, jak to jen řetízek dovolí, a přes škvíru a mříže volá, křičí na návštěvníka, řve do celého světa, že potřebuje mluvit s fotografem, ale muž dělá, že ho neslyší, asi mu o Dorovi řekli. Mapuje si terén, přístroj zatím nechal v autě, krámský si od něj objednal tři vltavické pohledy a alespoň na jednom musí být jeho obchod – fotograf krokuje ulici a pak se zase vrací, vidí to na celkový záběr od vody, pak ulici s kostelem a krámek Petra Weilguny, poletuje ze strany na

stranu jako motýl, kterého Dor včera těsně před spaním zamáčkl, aby mohli oba v klidu spát, aby s ním v pokoji zůstal navždy, aby v té místnosti nebyl sám. Bude to jejich malé společné tajemství, že si kus krásy ukradl sám pro sebe. Snad by to pošeptal tomu utrmáčenému muži, protože ten si taky nepřijel pro nic jiného než pro kus šumavské nádhery, křičí na něj a lomcuje oknem, ale řetěz je příliš krátký, neotevře okno na víc než dva centimetry, takže mu do pokoje proudí alespoň trochu vzduchu a hlasy dětí, které se mu k jeho mříži někdy chodí smát.

Dore, zase meleš nesmysly a ještě k tomu víme, že jsi nebezpečnej...

... a proto si s náma nehraješ...

... a taky už nebudeš, všichni víme, proč tě táta do světničky zamknul.

Dore, jen si pokřikuj...

... jen si povídej...

... patříš za mříže.

Když Dor křičí v noci, chodí pak sousedi za jeho tátou, jestli by ten řetěz nemohl utáhnout ještě víc, protože Dor je vytrhuje ze sna.

Na stole leží motýl, roztažená křídla, bez pohybu. Za dveřmi se ozývá maminčin hlas, že ven teď rozhodně nepůjde, a ať si lehne a odpočívá. Ať se zklidní, když je teď ve Vltavici tak vzácná návštěva, pan fotograf z Krumlova, a Dor přivírá oči, hladí mrtvolku a křičí na matku, ať pánovi aspoň vzkáže, ať toho nafotí co nejvíc.

„Protože už brzo tady nebude vůbec nic. Matko, řekněte mu to, ať nafotí všechno, barák po baráku, ať z toho aspoň něco zůstane. Matko, jděte za ním!“

A máma stojí za dveřmi, tiskne kliku, kdyby s ní Dor zase lomcoval. Nejde ven, nechce se ukazovat po vsi, zase by po ní všichni koukali, když to na Dora přišlo, když Dor zase řádí.

Ani neví, co ji na ní zaujalo – snad účes, protože ta ženská vypadá, jako by právě vyšla od holiče, ale dojídá po lidech v bufetu – než si jí všimnou a vykážou ji. Ema stojí nad dršťkovou polévkou, do automatu v Družbě chodila už jako malá holka, na vlašák nebo ruské vejce – je to nostalgie, tyhle bufety dnes vsedě a kdysi na stojáka.

Píše Agáta, že se zdrží v práci, Ema posílá palec nahoru, naučila se neodpovídat, stačí dát palec nebo srdíčko a holky vědí, že si zprávu přečetla. Chce napsat ještě Petře, ale nemůže se soustředit – ta ženská s účesem vyfoukaným, jako by právě šla od Milana Kotlára, nabírá knedlíkem v ruce omáčku jako lžící. A je to určitě ona – tolik let ji neviděla!

Občas na ni myslí, a teď ji tu má. Ztrhanou, zbědovanou a hladovou. Ema sleduje Lenku, jak futruje zbytky od oběda, ztracená za zády hostů, kteří s tácem v ruce diktují, na co mají chuť a o co se nakonec taky rozdělí, protože na každém talíři zbyde něco, co se dá obtáhnout aspoň kouskem chleba.

Píše Petře, na co by měla večer chuť, když se Agáta zdrží v práci, ale Petra stejně odpoví až večer, protože mívá telefon někde hluboko v kabelce, a Ema má chuť na suši, takže dneska bude suši, protože to se taky nemusí sníst dneska ani zítra, kdyby se Agáta někde hned po práci stavila na jídlo a Petra nechtěla jíst s mámou, kdo ví, jaké

mají plány, od operace je hodně zamlklá. Ema neví, jestli se dneska vůbec uvidí. Ale suší je dobrá volba, pro Emu, už ne tolik pro dámu s vyfoukanými vlasy, ta určitě radši omáčky a polívky, je to stará škola, vychovaná knedlíky a polévkami, hustými vývary, které vařily babičky, ta ještě starší škola, která vařit uměla, protože se nedokázala realizovat jinde než v ložnici a kuchyni. A Ema si vzpomene na sklenice, ve kterých Lenčina máma nosila domů zbytky z kuchyně, pracovala v hotelu, ano, bydlely ve starém činžáku vedle stavební průmyslovky, ano, ve třetím patře bez výtahu, alespoň z té doby si ji Ema pamatuje. Chodily spolu do Družby? Ne, spíš se potkávaly v mlíčňáku. To byl jejich rajón.

Je to tak dávno, co se přátelily.

Co se vídaly v Budějovicích i Dolní Vltavici.

Lenka Sedláčková, to jméno dnes Emě zní jako pramen vody, ještě než se promění v mohutnou řeku.

Nekomplikovaně, lehce, ale možná jenom proto, že má Lenku spojenou s tou dobou, kdy bylo všechno jednoduché, jasné, s Lenkou se vídala tenkrát, než se to všechno tak divně zamotalo.

Ema sem chodí, protože bufet v Družbě je vzpomínka na dětství. Chodívala sem s mámou i s tátou. S bráchou. Sama. Občas ji to přepadne, stesk po tom, co už není. Nad rychlou svačinou to umí setřást – narovnat záda, přijmout, že jí se to nakonec povedlo. Dvě dcery, dům. Když nechce, neusíná sama. Ema je ten typ ženské, která upoutá pozornost už ve dveřích: je vyšší, ale ne zas tolik, aby přečnívala, nese se s lehkostí, přestože široké nohavice kalhot nepatrně naznačují, že se jí boky v posledních letech žensky zakulatily, ale stejně působí vyváženě. K ženě jejího věku a elegance lidé rádi přidávají slovo „udržovaná“, Ema by ale spíš řekla, že žena jejího věku už přesně ví, co si může dovolit ukázat.

Lenka Sedláčková nad talířem svíčkové lavíruje se zubní protézou, má klapačky, to by Emu nenapadlo. Talíř je bílý, knedlíkem smazala poslední zbytky omáčky. Ema přemýšlí, jestli má nechat kus své polévky: cítí se syta, oči by jedly, ale stejně už má dost – a Lenka si třeba dá i z jejího talíře. Jestli má náhradní zuby, nebude na ulici dlouho – bude to příběh exekuce nebo nešťastné lásky, zrovna včera četla na Danielově webu o chlapovi, který si rok dopisoval se Sandrou Bullock, tahle oscarová herečka si ho sama vyhlédla na sociálních sítích, sedmdesátiletého chlapíka z Prahy, moc si přála, aby prodal svůj byt a poslal peníze na její účet, protože teprve pak může začít láska jako z hollywoodského filmu, a ten zamilovaný blázen se skutečně zbavil všeho, co mohl, a domněle Sandře Bullock teď hrozí osm let vězení, protože nepřiletěla a nenaplnila mužův život láskou, neprovdala se za něj, jak slibovala, a chlap skončil na ulici, s kartáčkem na zuby, pár kusy oblečení a taky třeba umělým chrupem, tím posledním, co mu v životě zbylo.

Třeba i Lenka k té protéze měla ještě nedávno kelímek a k němu umyvadlo, k umyvadlu koupelnu a k ní celý byt, sousedy z obou stran, výtah, klíče od kolárny i od sousedky, která léto tráví na chalupě a je potřeba jí zalévat kytky, v kalendáři křížky vyznačující týden, kdy uklízí schody ze třetího do druhého patra a kdy chodbu v přízemí, třeba tohle všechno ještě nedávno tvořilo její svět, anebo to bylo úplně jinak.

Tulačka laboruje nad svými zuby, nejspíš jí při jídle vypadly. Nahlíží do falešných dásní a pak z nich vysaje omáčku, jako by do sebe házela panáka vodky.

Ema ví, že teď už dojedla.

Myslí na suši a holky večer doma.

Dor byl vymodlené dítě. Maminka na něj čekala tak dlouho, že už její vrstevnice začínaly strojit dětem svatby a odcházet na vejměnek. Dorova matka stále čekala. A když se jí pak v noci zjevil Jan Nepomucký a ona viděla ve hvězdách nad jeho hlavou pět symbolů, vnímala to jako znamení. Poslechla, protože tak byla vychovávána od dětství – v absolutní důvěře, že našla cestu k dítěti. Hned ráno vstoupila nahá do studánky, aby očistila své tělo. Dopoledne pokropila zemi krví holouběte, aby uhasila žízeň po novém životě. V čase oběda šeptala pod pařezy a do liščích nor, aby vyřídily houbám, že její dítě už může přijít. Odpoledne zorala pluhem kus pole, aby dobře rodila. A nakonec těsně před soumrakem obětovala zemi napodobeninu chlapce z vosku – aby se jí narodil Dor.

Během jediného dne.

Unavená, utrmácená.

Proběhla pak ještě meze, aby z nich vyhnala duše nenarozených dětí, aby tu udělaly místo pro její miminko.

Někdo říká, že je Dor jiný, protože se narodil staré matce, ten rok jí bylo čtyřicet. Jen ona ví, že je to proto, že voskovou figurku nezakopala do země, ale věnovala řece – byla na nějaké kopání jámy už příliš unavená, zmožená, myslela, že takhle to stačí. Za chyby se platí. Kdyby přece jen...

Bylo to rok před návštěvou císaře pána v Dolní Vltavici.

Dor se narodil mrtvý. Když porodní bába Leichtnerka chlapce vytáhla, držela ho v náruči a něco mu šeptala, omývala ho svými slzami a otírala potem, protože věděla, jak moc je Dor pro rodinu a celou ves důležitý – že další šance už nepříjde. Modlila se k Panence Marii a Janu Nepomuckému, jako všichni v tomhle kraji, snad s ním handlovala. Vyměnila za život toho uzlíčku kus svých vlastních roků. A dneska už stůně, konec se blíží.

Stihla si vychovat následnici, k porodům tak chodí už jen ve chvíli, kdy její mladší a vitálnější kolegyně prožívá ten zázrak někde na samotách a věc nesnese odkladu – ale tenkrát ležel Dor nehybně v jejích rukou a bába jednala. Věděla, že v domě nesmí zůstat jediný zamčený zámek, že každý uzel musí být rozvázaný, aby byl porod úspěšný. Radovala se, že se neženou bouřkové mraky, protože v nich bydlí nekřtěňátka – a ona tu teď jedno držela v rukou a odmítala se ho vzdát.

Šeptala mu do ucha modlitbu...

... a Dor se pohnul.

Matka taky handlovala, aby tu Dor mohl zůstat. Na rok pak přišla o hlas. Byla to ta nejmenší oběť, jakou mohla dát. Prosila a žadonila, aby tady Dor zůstal, aby do domu vstoupila radost. Když pak bába Leichtnerka ten příběh vyprávěla otci, přijal manželčino mlčení docela přirozeně: věděl, že nic není zadarmo a že za dobré věci se neplatí zlatem, ale bolestí. Nikdo z nich netušil, že Dor je docela jiné dítě. Protože už jednou zemřel, k smrti má celý život blízko.

Skoro denně se topí – Leichtnerka říká, že je to proto, že se napil plodové vody – celý zmodrá, nemůže se nadechnout. Matka si myslí, že je to proto, že ho kdysi nechala plavat. Kdo ví. Dor máchá rukama, a když

otevře ústa, jako by jen polykal vodu všude kolem. Kope nohama, tuhle ušlapal housata, tolik toužil vidět mladé, když to na něj přišlo, a maminka ho pak převlékla a uložila do postele, aby se prospal, vždycky potom spí. Vždycky potom vypadá jako mrtvý, jako by se skutečně utopil. A Dor bolestivou smrt zažívá, znovu umírá, aby pokaždé znovu otevřel oči. Pálí ho na prsou, protože polykal vodu, znovu toužil po životě a zase o něj přišel – jako už tolikrát ve sklepě, ve světnici nebo venku.

A pak říká ty divné věci.

Co viděl.

Co slyšel.

Co zažil.

Kdysi ho brali vážně. Ale jenom chvíli, bylo pak jednodušší mávnout rukou a smát se bláznivému klukovi. Tady všude bude už brzy voda. Ještě je čas odejít. Zachránit sebe i majetek. Ale doma není nikdo prorokem. Možná by mu naslouchali, kdyby to nebyl Dor. Kdyby ho nemuseli držet dál od všech – kdyby se mu děti nechodily smát.

Dor za oknem...

... a okno na řetízku.

Dva centimetry světa mezi oknem a rámem.

Dor jako pes u boudy, ale i ten někdy sebere veškerou sílu a běhá po vsi i se svým domkem.

Potřeboval by křídla – na chvíli se stát motýlem, zamávat a zmizet. Jenže Dor ví, jak to končí. Moc dobře ví, jak končí motýli, když prolétnou škvirou v okně, ale netrápí je dlouho, smrt je jen branou do jiného prostoru, zato bolest je energie, která se na světě nahromadí, nemizí, vyčkává.

Sleduje fotografa, jak si ho odchyťávají sousedé – vyvedou i koně a krávu z maštale, chtějí se fotit s nimi. Ukázat se. Dor je spokojený: to nebude jen pár záběrů na pohlednice, ale spousta rodinných fotek před domy

a statky, památky na život v Dolní Vltavici. Krejčová si nechala vynést svůj litinový šicí stroj, pumpař skládá výrobky před vrata – nastala chvíle holedbání: králi korunu, malíři do rukou štětec, pekaři alespoň ošatku s tím nejpěknějším chlebem. Taky by se chtěl vyfotografovat s rodiči, mají vůbec fotku svého domu?

Volá zase matku, ale ta dělá, že ho neslyší – Dor křičí, ať pozve fotografa domů, ale matka zametá dvůr – v jiných domech se o dvůr starají děti, jednou týdně všechno smést, ze strany na stranu, tady mají Dora, tak veškerou práci zastanou sami – a na dvoře je to od něj taky o něco dál, matka bývá venku ráda.

Taky měla ten nápad – pozvat fotografa před dům, postavit se k vratům, jak to dělávají všichni. Otevřela truhlu a vytáhla na chvíli své nejlepší šaty – ty, ve kterých se vdávala a pak si je upravila na křtiny, když nesli Dora do kostela. Musela by si je trochu zapošíť, aby na ní moc nevisely, vešla by se do nich. Dora by nechala v krátkých kalhotách, v košili. Muže v nedělním.

Přečesala by si své krásné dlouhé vlasy: rostou jí od Dorova narození, ani jednou je nestříhala, pro jistotu.

Měli by svou první společnou fotku – chodila by se na ni dívat v noci, jako sedává nad Dorem, když spí – vypadá jako anděl. Svítila by si na tu fotku, když je v domě ticho. A snad by to Dor i chvíli vydržel, snad by se nehýbal.

Jenže matka se bojí výsledku. Přesně ví, co by fotografie ukázala. Mezi mužem a ženou by na fotografii stál motýl. S kresbou na tmavé hrudi, který připomíná umrlčí lebku.

Dor, jejich malý smrtihlav.

Agáta psala, ať na ni Ema nečeká, že se uvidí zítra. Petra si zprávu nepřečetla vůbec. Ema sedí ve vile a otevírá druhou krabičku suši. Má chuť na víno, ale sama si láhev neotevře, vždycky pije jen s někým. Víno většinou otevírá Agáta – té samotářské pití nevadí, Ema to ví, pije víc, než by měla, a tuší to i Agáta, prázdné láhve přimíchává do směsného odpadu, aby skla nebylo tolik, aby její večerní popíjení nebylo tolik na očích. Když zavítá do Eminy kuchyně, dávají si spolu obyčejně jednu skleničku. Ale Agáta teď chodí málo, a tak neotevřená láhev leží už pár dní v Emině lednici.

Mají toho hodně, říká si Ema. Petra v pojišťovně, Agáta v malé eventové agentuře, kde koordinuje svatby, teambuildingy, dětské dny. Je pořád mezi lidmi, od akce k akci, a tak za sebou večer ráda zavírá dveře. V práci je pořád – zvedá telefon o víkendech, po večerech odpovídá na maily. Moc si nestěžuje, jen občas to na ni přijde: někdy se to navrhne a pak to slíznou všichni. Taký proto nemívá Ema v lednici víc než jedno víno.

Poslední dobou se s holkami vídá o něco méně. Napadlo ji, jestli se jí Petra s Agátou nevyhýbají. Rychle tu myšlenku zažene. Je to právě tak, jak to má být. Mají se rády. Vždycky měly. A koupě toho domu byl jejich společný nápad.

Možná Emin splněný sen.

Ale nikoho do akce netlačila.

Když našla v realitce vilu v Havlíčkově kolonii, té reprezentativní části Českých Budějovic, rozeslala holčkám fotky přes whatsapp a objednala se na prohlídku – dům znala a Havlindu milovala, nadechla se v prostorné hale a věděla, že tady chce dýchat každý den – bude tu pečovat o zahradu a jednou o vnoučata, protože sem se vejdou všichni. Že je za domem panelák, jí nepřekáželo, stejně jako hladina vody v roce 2002, tehdy plavalo celé město. A všude je něco. Tady čekalo na Emu skoro všechno. Procházky k Malému jezu, bloumání starými ulicemi pod zdobnými fasádami, kousek na náměstí, do kaváren, butiků Lannovy třídy, za kamarádkami.

Zbývalo jen nadchnout ty dvě, aby do toho šly s ní.

A holky souhlasily. Agátě právě krachoval další vztah – tentokrát s chlapem, který neuvěřil v existenci České republiky, a Agáta věřila, že tohle bude tlustá čára za minulostí. Petřin Daniel chtěl do baráku vždycky. Od dětství si schovával svázané ročníky časopisu *Zahrádkář*, jedině dědictví po dědovi, který prožil život ve skleníku. Zaplatili rezervaci, dům si na půl roku pronajali – nakonec věděli, jak do místnosti vstupuje světlo, kterými okny nejvíc táhne, kde bude lépe fungovat ložnice a kde jednou dětský pokoj.

Ema v přízemí, Petra s Danielem v patře a Agáta v podkrovní. Rodinná idyla, nejen na začátku, pořád, i když už ne tak intenzivně. Grilovačky, návštěvy, po čase zase spolu. První týdny se toho nemohla nabažit. Dům byl jako nový milenec, chtěla se ho dotýkat pořád. Panelák na Pražské vedle Družby opustila tak snadno. Co na tom, že tam vyrostla, i tak je to všechno pryč, stejně jako doba, kdy znala jména všech v celém vchodě: dneska se to střídá a lidé ani neodpovídají na pozdrav. Senti-ment nahradila nadšením. Když výtah zastavil v přízemí

a Ema vystoupila, věřila, že udělala pro sebe a holky to nejlepší – investovaly do společného života.

Protože nic nemá větší cenu než dobré rodinné vztahy.

Večeří suši s tuňákem, v téhle kombinaci je má nejradši Petra.

Chtěla se jí dnes zeptat na zdraví. Od Agáty opatrně zjistit, s kým se právě setkává. Na chvíli si sednout, protože život je rychlý – každý pořad jenom někam pospíchá. Slýchá holky ráno, jak scházejí po schodech – někdy jim stihne zamávat z okna. Večer vidá světlomety aut, když se vracejí domů. Malují na stropě její ložnice zvláštní siločáry.

Třeba se to povede zítra. Mohla by něco uvařit. Nebo by si mohli někam společně vyrazit – pěkně všichni, ve čtyřech. Nebo ještě lépe ve třech, kdyby Daniel neprotestoval. Na chvíli se zaposlouchá, jestli nad hlavou neuslyší jeho kroky. Mohla by na něj zaklepat a rozdělit se, suši má dost pro všechny, ale nebude ho šmírovat. Navštěvují se po předchozí dohodě. Holky to tak chtěly – možná i Daniel. Nechce ho vidět v trenkách před televizí, poslouchat jeho vtípky – stačí, když se setkávají na zahradě. Ale holky jí chybí – viděla se kdysi s jednohubkami a vínem v jejich kuchyni, představovala si, jak se společně dívají večer na televizi, jak nezávazně klábosí – to všechno se jí zhmotnilo před očima, když si poprvé prohlížela vstupní halu, do které si projektovala velkou sedačku a křesla, kde se budou společně potkávat a žít jako rodina: jenže Petra má Daniela a Agáta ty svoje divné vztahy.

Vyfoťí poslední kousky suši a pošle snímky na společnou rodinnou skupinu. Na profilovku umístila fotku z jara, když spolu pracovali na zahradě, vypleli cestu a záhony. Ema se tam opírá o hrábě, holky mají zahradní rukavice a za Danielem stojí kolečko. Roztáhne fotografii a dívá se do Petřiny tváře – tenkrát zářila, tenkrát ještě jo.

Sahá pak po telefonu a kontroluje zobrazení: snímek večere si prohlédl jen Daniel. Přidal srdíčko. Neměl by být už doma? Až se potkají, řekne mu Ema, aby o víkendu posekal trávu. Auto, dřevo, zahrada, to je Danielova starost. Petra s Agátou vytírají schody, ale stejně to dělá hlavně Petra, protože Agáta se vrací z práce později a tak vůbec, víc si řeší svoje starosti. Jako by byla jediná.

Pak se telefon rozsvítí, zavrání, nová zpráva. V jiné skupině. Jmenuje se Dolní Vltavice, zdobí ji obrázek Jana Nepomuckého. Přefocená stará olejomalba, pravou rukou se Johánek dotýká svých rtů, v levé drží kříž. Nad ním pět hvězd. Píše Robin – ozval se po dvou dnech. Nechtěla ho uhánět, jen ať se ozve sám.

„Akce příští týden? Hodí se ti to?“

„Ale spolu snad dřív, ne?“ odpoví rychle.

„Chceš za mnou dneska přijít?“

„Máš rád suši?“ Ema listuje diářem a na akci navrhuje středu – udělá si volno, objedná si hotel. Bude sedět na břehu a dívat se. Chce být u toho. Protože tentokrát se to už určitě povede. Tentokrát to už musí vyjít. Něco menšího, jednoduššího, vyjde ještě ten večer. Holky mají smůlu, Ema si dá rychlou sprchu, kráčí pak letním večerem k Robinovi.

Josef Schläger, po chalupě Wolfschläger, se dotkne ruky hostinské Clary. Celá hospoda ztichla. Pod Josefem nezavržalo jediné prkno, jako by k výčepu přiletěl. Stojí vedle hostinské, v pravé ruce drží půllitr a levou přitiskne k ruce výčepní, aby společně dostali pivo do skla. Nejjemněji, jak umí, jeho stisk je jako pohlazení. Teď, nebo nikdy – slyší, jak hostinská oddychuje, všímá si, jak se jí chvěje chřípí v nose – jak se jemně třepotá její řídký knírek, který se jí zbarvuje doběla, když narazí sud a ochutnává, aby si byla jistá, že je to pivo dobré, že je hodné jejích vzácných hostů – a Josef po očku sleduje chlapy v lokálu, jak do jednoho zkameněli, nikdo nepije a skoro ani nedýchá, Sommer, Kindermann, Matschi, Baboutschek, skoro deset chlapů čeká, jestli se to Josefovi povede.

Pípa se pohne a Josef slyší pivo, jde za ním, jde si pro něj, jde ochutnat jeho půllitr. Šumí, šeptá, klokotá. Dere se k nádechu. Než se ale první kapka dotkne skla, hostinská otevře oči.

„Mě neošálíš, Seppe,“ usměje se.

„Jednou to zvládne, jednou to dá,“ vydechne sedlák Kindermann.

„Předstírá to. Určitě ten spánek jenom hraje,“ poznamená Heliodor Baboutschek, domkář a táta bláznivého Dora. Pronáší to směrem ke Kindermannovi, ale ten dělá, že Baboutschka neslyší.

„Všeho do času – a cvičení dělá mistra,“ přikývne Kindermann.

„Je to divadlo, Clara to hraje s námi,“ poznamená Baboutschek a dívá se na Kindermanna – ten nepřestává Baboutschkovu přítomnost ignorovat.

Stejně se spolu zase budou muset začít bavit. Urovnat, co se stalo. Baboutschek už udělal, co mohl, teď je řada na Kindermannovi.

„Mazej, nebo tě švihnu hadrem,“ řekne hostinská Clara a vytrhne Josefovi püllitr. „Pro tebe už dneska poslední. Aby sis pamatoval, že máš přijít jako slušnej chlap a poprosit o pivo.“

„Správnej chlap se nedoprošuje, chlap si bere,“ křikne od stolu Kindermann.

„Dyť je to s ním pořád dokola,“ povzdychne si Clara.

Samozřejmě že spala. Každý večer za výčepem spí. Protože se od rána do odpoledne stará o hospodářství. K večeru otevírá lokál, je unavená. Stárne, méně toho stíhá, ale ještě pořád si vystačí sama. Začínala s mužem, ale ten pak začal obchodovat s krtčími kůžemi, až si nakonec vydělal na kabát do města a zmizel ve světě. Zůstala tu sama, ve výčepu do půlnoci, a pak někdy přichází ještě třetí šichta, i když už jenom výjimečně. Opustila církev – nechala se vyškrtnout, dva roky po návštěvě císařpána, ale to jen proto, že nestíhala žít ještě další život, počestné dámy v neděli v kostelní lavici. Pan farář ji stejně varoval, že si nemůže pro odpuštění chodit pokaždé, když v noci ulehne s jiným chlapem – protože tam chybělo to nejpodstatnější, Clařina lítost. Bylo jí to jedno, chodila si pro rozhřešení ze zvyku. A svěcenou vodu do trubek nepotřebuje. Chlapy nezajímá, jak je církevně organizovaná, to jen sousedky přežehnávají lány i sebe, když se Clařiny slepice zaběhnou na jejich pole – jako by se těch pozemků dotkla ruka ďábla.

„Pijte synchronizovaně, říkám to znovu, nejde tady o závod.“ Desítka chlapů přikývne, na souhlas, ať jim natočí. Clara obejde hospodu, každému tužkou dopíše jedno pivo na porcelánový podtácek a postaví se k výčepu.

Samozřejmě že spala. A bude spát zase. I když ví, že si dneska pro ni nikdo nepřijde. Že tu v hospodě nesedí žádný, co by se s ní chtěl mačkat. Nebo přece jen? Sedláci i čeledíni si vystačí s děvečkami na mezích. To by se musel do Vltavice někdo zatoulat, ze světa sem přijde málokdo. Z Vltavice lidi spíš mizí. Plují po řece – do Krumlova, do Buděj, do Prahy. Tam všude je lepší život než tady, v Böhmerwaldu. Tady mají všichni vytahané ruce od práce a neumějí pít synchronizovaně. Ale ona je to jednou naučí.

„Poroučej si doma, Kindermanne,“ řekne Clara.

„Poroučím všem skleničku třešňovice,“ přikývne Kindermann.

„Tak dlouho sem chodíš, a nic ses nenaučil,“ kroutí hlavou Clara.

Baboutschek na něj pohlédne – panáka všem, to by mohla být cesta k usmíření.

„No tak, Claro, nalej nám,“ přikývne Baboutschek.

„Jestli všem, tak všem,“ řekne Clara a odšpuntuje láhev – přičichne si, nalije si do skleničky a pak si nechá spálit hrdlo – pálenka vlastní výroby, z vltavických třešní, jinou by do hospody nevzala.

Kouká po Seppovi, i se skleničkou v ruce cítí, že po něm u výčepu zůstala jeho vůně: Seppa by k sobě přitiskla. Pro jistotu mu ale pohrozí ukazovákem – ať si na ni dává pozor, kluk jeden, před třemi lety převzal statek na druhé straně vsi, hned vedle Baboutschka, teď ještě do něj najít dobrou hospodyni. Však si to kolikrát představovala: dvě hospody by uživila, v jedné by točila pivo

ona a ve druhé Sepp, nebo by si někoho najali, a klidně do obou výčepů, seděli by spolu u řeky a poslouchali, jak se lidi baví, jak halekají z náleven, jak se pak trousí domů, mlčeli by a počítali, kolikrát to zase zacinká – ale Claře by to chybělo, chyběl by jí lokál i ten Sepp tady, rošťák, ze kterého ji trefí šlak, který ji provokuje a nedopřeje klid, když na chvíli přivře oči. A scházel by jí i vzpurný Kindermann.

„Tak kde jsi s tím pitím?“ ptá se Kindermann.

„Zatím tu jenom já piju na tvůj účet,“ usměje se Clara.

„Poručil jsem snad všem.“

„Poroučíš ve stodole. Tady jsi u mě doma.“

„Modlím se za den, kdy tu někdo další otevře hospodu,“ bouchne do stolu Kindermann. A Clara se usměje. Když Kindermann bouchne do stolu, ona se nelekne. Život ji naučil, že nemá uhýbat před každou ranou.

„Pak má mít Sepp nějaký vychování, když sedí u stolu s lidma jako ty, Kindermanne,“ poznamená Clara. Dolíje si do skleničky kořalku. „Na tvoje zdraví!“ pronese. A Kindermann ví, že jestli má chuť na třešnovici, nemůže dlouho čekat, Clara dokáže láhev vypít.

„Co tam máš ještě dobrýho?“

„Nic lepšího než třešnovici u mě dneska nehledej.“

„Je to ta loňská?“

„Tu bych nalila tobě – ale když pijeme všichni, sáhla jsem do zásob. Pětiletá. Třešně dotekly do týhle láhve čtyři roky po návštěvě císařpána, Kindermanne.“

Kindermann se mlsně olízne. „Byla bys tak laskavá? Stačilo?“

„Jo,“ přikývne Clara.

Ale nejdřív naleje Seppovi.

Baboutschek se chytá sklenice, třesou se mu ruce, hledí Kindermannovi do očí. Připijí si. Tedy všechno dobré. Zapomenuto – nebo aspoň odpuštěno – zapito. Clara si

dolije, ale už jen po dně. Postaví se za výčep a přivře oči. Vychutnává si, jak ovoce z vltavických sadů proudí celým jejím tělem. Jak hřeje. Má čím dál větší chuť se taky s někým zahřát. Odkroutit ještě poslední šichtu.

„Už zase spí,“ hlesne Baboutschek, ale hostinská ho slyší. Odpočívá, nedřímá docela. Přemýšlí, kam pověsí fotku. Taky kývla krumlovskému fotografovi. Taky jí přiveze obraz, s jejím domem s nápisem GASTHAUS, před který nechala vyvalit pivní sudy a načepovala si pivo – tak honem, honem, pane fotograf, ať nám nespadne pěna. To by nebyla dobrá vizitka. Připadala si na fotce jako sládek. Knírek od piva. Úsměv. Tohle je její svět – ten GASTHAUS, kde plánovali být dva, ale nakonec tady zůstala jen ona, protože večer co večer přijde aspoň Baboutschek, křik jeho kluka tu není tolik slyšet. Chodívají Kindermann, Sommer, Matschi. Sepp – Josef Schläger, po chalupě Wolfschläger.

Lidé o Claře říkají, že se zapomněla vdát. Jako by na to někdy myslela. Jako by si šlo vzpomenout, že chtěla být nevěsta. Byla nevěstou pro každého, kdo potřeboval potěšit. Tahle holka se kdysi v Salcburku vdávala i několikrát za noc – a pak si ji tam našel on, přivedl do Vltavice, postavil za výčep, chvíli se s ní a z ní radoval a pak zmizel – snad udělal štěstí. Přeje mu to. Každému přeje jen to dobré. Třešně, které červenaly na šumavském sluníčku před pěti lety. To nejlepší pivo ze schwarzenberského pivovaru v Černé. Ošetřované Clarou, jako miminko, když se dere na svět.

Sepp zase pomalu vykročí k výčepu. Chlapi se pochechtávají, jako by to bylo poprvé. Zkouší to večer co večer, několikrát. Zdokonaluje techniku, tančí, tiše pluje vzduchem. Hostinská se zavřenýma očima vnímá, že hospoda ztichla. V dáli je slyšet Dor. A jinak nic – chlapi mlčí, fandí Seppovi. Může být kdekoliv. Vlevo, vpravo, je jako

přízrak. Fantom jejího Gasthausu. Večer co večer se jí pokouší ukrást alespoň jedno pivo. Jako by neměl v kapse na tři další. Je to hra, divadlo, rituál. Zvyk, jako všechno, co se ve Vltavici dělá – tady kdysi dávno vymysleli, co je pro svět nejlepší, a dodnes se toho drží. Seppův tanec kolem výčepu i hádky s Kindermannem, který chce všem ukázat, kdo je tady sedlák.

Clara zase cítí jeho vůni, je vpravo, určitě jde k pípě zprava. Cítí z něj pivo. Její pivo, nejlepší pivo na světě. Se zavřenýma očima ho chytne za vlasy, proplete jimi prsty, zmáčkne ho, Josefa Schlägera, po chalupě Wolf-schlägera. Dlouze se s ním líbá, Seppovy vousy na Clařin knírek, Sepp ji chytne za zadek a pak na sebe kývnou.

Clara mu natočí ještě jedno a pak pošle chlapy domů.

Heliadora, aby zavřel pusu Dorovi.

Kindermann, aby si srovnal manželku a děti, aby taky mohl ukázat, kdo je tady chlap.

Hostinské září oči, jako by do ní Sepp nalil novou energii. Ví, že dneska nebude spát sama.

„Mami, nikdy nebudu mít dítě,“ řekne Petra, když společně dosednou do kostelní lavice. Kostelnice rozsvěcí světlo. Chrám je jím za chvíli doslova zalitý – prozáří otevřený prostor bez sloupů, za kterými lze ledasco schovat, tady je všechno veřejné a viditelné. I ta věta je najednou nasvícená, aby nebylo možné k ní připsat žádné další slovo.

Ema mlčí. Věděla, že Petra podstoupila operaci slepého střeva. Samozřejmě že ji to napadlo, nebyla by první, někdy se to stává. Že doktoři musejí... Neměla na to myslet, teď to má, protože si to pustila do hlavy.

„Přece určitě existuje nějaká možnost,“ namítne Ema. „V dnešní době? A kdo ví, co bude za rok za dva. To je přece blbost, vidět to hned černě.“

„Mami, vzali mi vaječníky. Tady už asi není co k diskusi.“

„Zázraky se dějou,“ nevzdává to Ema.

„Myslíš tyhle zázraky?“ ukáže Petra k oltáři – až v ten moment si všimne oltářního obrazu, na kterém se archanděl Gabriel zjevil Panně Marii, aby jí oznámil početí z Ducha svatého. „Mami, tak ještě jednou: vzali mi vaječníky.“

Gabriel přichází s radostnou zprávou. Přece i pro tu si sem Ema přijela. Sedí s Petrou v kostele ve Vlachově Březí. Prošly se historickými uličkami, Emě se líbí tahle

městečka s úměrnými domy, s květinářstvím, cukrárnou nebo galanterií na náměstí, zaujala ji stará cedule nad vstupem do trafiky: *Poštovní novinová služba – prodej novin a časopisů*, připomíná jí dobu jejího dětství. Požádala Petru, jestli by ji nedoprovodila, dlouho spolu nebyly samy – a jestli se bude vracet za šera, nechá Petru řídit, večer už za volantem hůř vidí.

Kostel je pompézní, s bočními kaplemi má tvar kříže. Topí se v baroku a to se zase topí ve zlatě, jako by sem ten chrám někdo přenesl z velkých polských měst – Ema přemýšlí, jestli někdy viděla tak velké anděly jako ty, kteří tu přidržují oltář. Přitom pokrčí rameny a špitne: „Vždycky jsi chtěla dítě.“

„A říkám, že ne? Mami, já to pořád ještě nemám zpracovaný, je to tak čerstvý – a ano, vždycky jsem chtěla dítě, děkuju za připomenutí. Ten zánět byl tak velkej, že to doktory překvapilo. Prej mám bejt ráda, že to dopadlo takhle.“

„Na světě nejsou jenom doktoři,“ odpoví Ema.

Ne, nejsou, na světě jsou taky jizvy na těle nebo bolesti břicha, které Petře ještě pořád připomínají, že tam uvnitř je teď prázdný. Jizvy na duši, které by se mohly rozpouštět v tichu, přijetí a pochopení, kdyby Petrou necloumal pocit nenahraditelné prázdnoty – jako když křikneš do kostela bez lidí, slovo vrazí do zdi a pak steče po omítce, vyšumí. Potřebovala by se vykřičet z toho všeho, co v ní bylo a je, z toho, co v ní bylo a už nikdy nebude – a najednou má pocit, jako by jí máma brala něco tak obyčejného, jako je právo na smutek.

Ema si prohlíží Petru a říká si, proč s tím dcera nepřišla ještě u kafe. Proč právě teď, když kolem usedají další lidé, zdraví se, protože se znají, kdo ví, jestli nesedí na něčím místě, ale zvedat se nebudou, místa je tu dost. Proč to Petra vytáhla teď, před středeční podvečerní mší?

Možná k tomu potřebovala ty desítky očí – dozor andělů, svatého Václava i Jana Nepomuckého, kteří drží stráž při oltáři. A možná tušila, jak si to máma celé přebere, možná je lepší o tom mluvit v místech, kde lidé spíš šeptají.

Začali pozdě, přemítá Ema, samozřejmě že si měli Petra s Danielem pořídit dítě hned po svatbě. Ale oni měli čas – dělali kariéru, Petra v pojišťovně, Daniel nejdřív za barem a pak jako redaktor internetového portálu, kde se věnují zdravému životnímu stylu, společnosti a sportu: nedávno ten portál převzal, má ho v plánu rozvíjet. Cestovali, tvrdili, že se musejí připravit. Co vůbec vytvořili? A k čemu to teď bude?

Ema chtěla děti odjakživa – a vždycky si přála dvě holky, své princezny, a dostala je. Klukům by nerozuměla, představovala si, že by ze syna vyrostl někdo podobný jejímu otci, přivolala si děvčata. Rozhodně na nic nečekala. Měli partu, u táboráku utíkali realitě osmdesátých let. Tenkrát ještě věřila, že skončí s Láďou, který pro ni na ostrý prut napichoval dva špekáčky, ale nakonec si narazila Viléma z tanečních, aby jí život prozářily dvě holčičky. Petře bude za dva roky čtyřicet. A Agáta se k dítěti taky nemá – stejně jako Petra říká, že má čas... Už se konečně vzpamatujte, měly jste mít děti dávno.

„Každej přece nemusí mít dítě, to není žádný právo ani povinnost, to nejde vymáhat, na státu ani na pánubohu, panebože,“ řekne Petra smířlivě. Konejšivě, hladivě, ale ne kvůli mámě, kvůli sobě. Ještě pořád neví, jaké to bude, je to jako ztratit klíče od dalších dní, je to jako hledět do života přes okno, přes záclonu, přes závěs, něco je jinak a nikdo se neptal, jestli to právě takhle chce: šermuj dítěti před očima lízátkem a pak mu řekni, že ho dáš někomu jinému, rozpláče se. A Petra nechce plakat, ne dnes, proto to řekla mámě tady. Před cizími lidmi se dokáže udržet.

„Určitě existuje nějaký způsob...“ zkouší to Ema.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy **Vltavice**.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.